

PRILOGA 3 (jedro gradiva):

**OSNUTEK – objava
(EVA 2021-1611-0060)
REDNI**

**ZAKON
O SPREMEMBAH IN DOPOLNITVAH ZAKONA O DAVKU NA DODANO
VREDNOST**

I. UVOD

1. OCENA STANJA IN RAZLOGI ZA SPREJEM PREDLOGA ZAKONA

Sistem obdavčevanja dobav blaga in storitev z davkom na dodano vrednost (v nadaljnjem besedilu: DDV) je v Republiki Sloveniji (v nadaljnjem besedilu: Slovenija) urejen z Zakonom o davku na dodano vrednost (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 18/11, 78/11, 38/12, 83/12, 46/13, 86/14, 90/15, 77/18, 59/19, 72/19, 196721 – ZDOsk, 3/22, 29/22 – ZUOPDCE in 40/23 – ZDavPR-B; v nadaljnjem besedilu: ZDDV-1).

ZDDV-1 je usklajen z zakonodajo Evropske unije (v nadaljnjem besedilu: EU), predvsem z Direktivo Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (UL L št. 347 z dne 11. 12. 2006, str. 1) in njenimi dopolnitvami ter spremembami do vključno Direktive Sveta (EU) 2022/890 z dne 3. junija 2022 o spremembi Direktive 2006/112/ES glede podaljšanja obdobja uporabe neobveznega mehanizma obrnjene davčne obveznosti za dobave določenega blaga in opravljanje določenih storitev, dovzetnih za goljufije, ter mehanizma za hiter odziv v primerih goljufij na področju DDV (UL L št. 155 z dne 8. 6. 2022, str.1) (v nadaljnjem besedilu: Direktiva 2006/112/ES).

Glavni namen Direktive 2006/112/ES je določiti skupna pravila obdavčevanja prometa blaga in storitev z DDV, kar pomaga pri oblikovanju enotnega poslovnega okolja v celotni EU. Pravila, vključena v Direktivo 2006/112/ES, morajo biti prenesena v nacionalne zakonodaje.

S 1. 7. 2021 so se uveljavila pravila glede spletnega trgovanja in obdavčevanja čezmejnih dobav blaga in storitev kupcem v Uniji v skladu z načelom namembnega kraja oziroma države članice kupca. Posledica takšne ureditve je, da se dobavitelj, ki je dolžan obračunati DDV in ga plačati državi članici potrošnje, ne nahaja v državi članici, kateri pripada DDV, to pa omejuje možnost nadzora nad pravilnostjo obračunavanja DDV in ukrepanja zoper davčnega zavezanca v primeru ugotovljenih nepravilnosti in neplačanega davka. Takšna ureditev je še posebej problematična v primerih, ko se dobavitelj nahaja na tretjem ozemlju ali v tretji državi, in v primerih, ko se dobavitelj nahaja v Uniji, vendar kupcem v državah članicah dobavlja blago, uvoženo s tretjih ozemelj ali iz tretjih držav. Poleg tega v skladu s pravili za trgovanje na daljavo (e-trgovanje), ki so se začela uporabljati 1. 7. 2021, za zavezanca ni več obveznosti identifikacije v vseh državah članicah, v katerih opravljajo dobave blaga in storitev končnim potrošnikom, temveč lahko uporabljajo poenostavljeno ureditev za obračunavanje in plačevanje DDV v Uniji. V skladu s pravili te posebne ureditve se davčni zavezanci identificirajo v posebno ureditev Vse na enem mestu v eni državi članici (davčni zavezanci s sedežem v Uniji v državi sedeža, davčni zavezanci s sedežem na tretjem ozemlju ali v tretji državi pa v izbrani državi članici) in vse obveznosti glede DDV v Uniji opravijo v državi identifikacije. Takšna poenostavljena ureditev identifikacije za namene DDV in obračunavanja DDV za davčne zavezanca pa odpira prostor za neplačevanje davka in povečuje tveganje za goljufije na področju DDV.

Pri veliki večini spletnih nakupov, ki jih opravijo potrošniki v Uniji, se plačila za blago in storitve izvršijo prek različnih ponudnikov plačilnih storitev, ki posledično razpolagajo z informacijami o kupoprodajnih transakcijah, pomembnih za nadzor nad pravilnostjo izpolnjevanja obveznosti glede DDV v državah članicah. Ponudniki plačilnih storitev razpolagajo predvsem z naslednjimi podatki, ki jih potrebujejo davčni organi: podatki za identifikacijo prejemnika plačila, datumu in znesku plačila, državi članici izvora plačila, podatek o tem, ali je bilo plačilo izvršeno v prostorih trgovca ali na daljavo. Ti podatki so še posebno pomembni v okviru čezmejnih plačil, ko je plačnik v eni državi članici, prejemnik plačila pa v drugi državi članici, na tretjem ozemlju ali v tretji državi.

Da se odpravijo pomanjkljivosti veljavne ureditve za čezmejne dobave blaga in storitev kupcem v državah članicah glede možnosti nadzora in boja proti goljufijam na področju DDV, in izkoristijo podatki, s katerimi že razpolagajo ponudniki plačilnih storitev, so bili z Direktivo Sveta (EU) 2020/284 z dne 18. februarja 2020 o spremembi Direktive 2006/112/ES glede uvedbe nekaterih zahtev za ponudnike plačilnih storitev (UL L št. 62 z dne 2. 3. 2020, str. 7) sprejeti ukrepi, katerih cilj je odvrgiti davčne zavezanca od utajevanja DDV od teh dobav, davčnim organom pa dati na razpolago ustrezna orodja za učinkovit nadzor in boj proti goljufijam.

Direktiva državam članicam nalaga, da za ponudnike plačilnih storitev na novo določijo obveznost elektronskega vodenja evidenc in poročanja o določenih čezmejnih plačilih in prejemnikih teh plačil davčnim organom. Za ta namen se opredeli koncept lokacije plačnika in lokacije prejemnika ter čezmejnega

plačila. Ponudnik plačilnih storitev določi lokacijo prejemnika plačila in plačnika na podlagi identifikacijske oznake plačilnega računa (IBAN) ali katere koli druge identifikacijske oznake, ki nedvoumno določa plačnika ali prejemnika plačila in njuno lokacijo. Če takšna oznaka ni na voljo, se uporabi poslovno identifikacijsko oznako ponudnika plačilnih storitev (BIC), ki deluje v imenu plačnika ali prejemnika plačila. Obveznost vodenja evidenc se omeji na čezmejna plačila, ki jih izvršijo kupci v državah članicah, in prejemnike plačil, ki v posameznem četrtletju prejmejo več kot 25 čezmejnih plačil. Ponudniki plačilnih storitev v evidenci vodijo podatke, s katerimi razpolagajo v okviru opravljanja svoje dejavnosti, zbiranja dodatnih podatkov pa Direktiva Sveta (EU) 2020/284 ne predpisuje.

Prag 25 čezmejnih plačil v četrtletju je določen z namenom, da se vodenje evidenc omeji na prejemnike čezmejnih plačil, ki prejemajo plačila v okviru opravljanja ekonomske dejavnosti, in da se prepreči vodenje evidenc o prejemnikih plačil, ki so fizične osebe in prejemajo nakazila na drugih podlagah. S tem se zagotavlja skladnost Direktive Sveta (EU) 2020/284 s predpisi, ki urejajo varstvo posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in prost pretok takih podatkov. Poleg tega se v evidenci podatkov, ki jo ponudniki plačilnih storitev vodijo za namene posredovanja davčnemu organu, ne vodijo podatki, ki omogočajo identifikacijo plačnikov, t. j. kupcev, ki so večinoma fizične osebe.

Obveznost vodenja evidenc v skladu z Direktivo Sveta (EU) 2020/284 se uporablja za ponudnike plačilnih storitev, ki spadajo v področje uporabe Direktive (EU) 2015/2366 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o plačilnih storitvah na notranjem trgu, spremembah direktiv 2002/65/ES, 2009/110/ES ter 2013/36/EU in Uredbe (EU) št. 1093/2010 ter razveljavitvi Direktive 2007/64/ES (UL L 337 z dne 23. 12.2015, str. 35). Obveznost vodenja evidenc za ponudnika plačilnih storitev plačnika nastopi, kadar se plačnik nahaja v kateri koli državi članici, prejemnik plačila pa na tretjem ozemlju ali v tretji državi (čezmejna plačila prejemnikom izven Unije). Obveznost vodenja evidenc prejemnika plačila pa nastopi, kadar se prejemnik čezmejnega plačila, ki ga izvrši plačnik v kateri koli državi članici, nahaja v državi članici (čezmejna plačila znotraj Unije).

Za ponudnike plačilnih storitev se določi tudi zahteva, da dajo podatke iz evidenc na razpolago davčnemu organu za namene nadzora in boja proti goljufijam na področju DDV. Ponudnik plačilnih storitev mora podatke posredovati davčnemu organu države članice, v kateri ponudnik plačilnih storitev opravlja plačilne storitve, za vsako posamezno četrtletje. Pri tem davčni organ samo na podlagi teh podatkov ne sme obračunavati DDV oziroma zaračunati dodatnega DDV. Ponudnik plačilnih storitev je dolžan hraniti evidence v elektronski obliki tri koledarska leta po koncu leta, v katerem je bilo izvedeno plačilo.

Podatke o čezmejnih plačilih in prejemnikih plačil, ki jih davčni organ prejme v svoj informacijski sistem, posreduje v osrednji elektronski sistem informacij o plačilih (*central electronic system of payment information* – CESOP; v nadaljnjem besedilu: CESOP) pri Evropski komisiji, ki se vzpostavi na podlagi

Uredbe Sveta (EU) 2020/283 z dne 18. februarja 2020 o spremembi Uredbe (EU) št. 904/2010 v zvezi z ukrepi za krepitev upravnega sodelovanja za boj proti goljufijam na področju DDV (v nadaljnjem besedilu: Uredba (EU) 204/2010), ki Direktivo Sveta (EU) 2020/284 dopolnjuje. Namen združevanja podatkov v zvezi s posameznimi prejemniki plačil na ravni Unije v CESOP je, da se uradnikom za zvezo Eurofisc omogoči analizo vseh informacij glede plačil, ki so pomembne za DDV, in pridobi popoln pregled plačil, ki jih prejemniki plačil prejmejo od plačnikov iz držav članic. Podatki in analize v CESOP bodo dostopni vsem pooblaščenim uradnikom Eurofisc in državam članicam za odkrivanje in boj proti čezmejnimi goljufijam na področju DDV, ki so posledica goljufivega ravnanja nekaterih podjetij na področju čezmejnega e-trgovanja.

Pravila iz Direktive Sveta (EU) 2020/284 in Uredbe Sveta (EU) 2020/283 se uporabljajo od 1. januarja 2024.

Veljavni nacionalni predpisi ne določajo obveznosti vodenja evidenc in poročanja ponudnikov plačilnih storitev za namene DDV, prav tako pa ne določa drugih podobnih ukrepov, ki bi davčnemu organu (Finančni upravi Republike Slovenije) omogočali učinkovit nadzor nad čezmejnimi trgovanjem na daljavo oziroma čezmejnimi e-trgovanjem, ko se zavezanec za obračun in plačilo DDV, ki pripada Republiki Sloveniji, nahaja v drugi državi članici, na tretjem ozemlju ali v tretji državi. Direktiva Sveta (EU) 2020/284 se prenese v ZDDV-1 s tem predlogom zakona, ki bo začel veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, določbe, ki zadevajo spremembe, povezane s prenosom te direktive pa se začnejo uporabljati 1. januarja 2024.

Dodatno se spreminja tudi obdobje veljavnosti uporabe mehanizma obrnjene davčne obveznosti za primere trgovanja s pravicami do emisij toplogrednih plinov. Uporaba navedenega mehanizma, kot enega izmed ukrepov boja proti DDV utajam, se podaljšuje do 31. 12. 2026.

Zaradi uskladitve s sodno prakso Sodišče Evropske Unije se dopolnjuje tudi določba 42. člena veljavnega zakona. Namen spremembe je, da bo iz zakonske dikcije povsem nedvoumno razvidno, da se sheme delitve stroškov lahko uporabljajo zgolj v primeru storitev, ki se izvajajo v okviru dejavnosti v javnem interesu v skladu z 42. členom ZDDV-1.

2. CILJI, NAČELA IN POGLAVITNE REŠITVE PREDLOGA ZAKONA

2.1. Cilji

Cilj predloga zakona je usklajitev ZDDV-1 z:

- Direktivo Sveta (EU) 2020/284 z dne 18. februarja 2020 o spremembi Direktive 2006/112/ES glede uvedbe nekaterih zahtev za ponudnikov plačilnih storitev;
- Direktivo Sveta (EU) 2022/890 z dne 3. junija 2022 o spremembi Direktive 2006/112/ES glede podaljšanja obdobja uporabe neobveznega mehanizma obrnjene davčne obveznosti za dobave določenega blaga in opravljanje določenih storitev, dovzetnih za

goljufije, ter mehanizma za hiter odziv v primerih goljufij na področju DDV.

Glavna cilja predloga zakona v delu, ki se nanaša na uskladitev ZDDV-1 z Direktivo Sveta (EU) 2020/284 sta povezana in sta naslednja:

- zmanjšanje obsega davčnih utaj in goljufij glede DDV na področju čezmejnega e-trgovanja in s tem zmanjšanje izgub DDV oziroma DDV vrzeli ter zaščita proračunskih prihodkov držav članic iz tega naslova;
- zagotovitev učinkovitih orodij davčnim organom za nadzor in odkrivanje ter dokazovanje utaj in goljufij glede DDV pri čezmejnem e-trgovanju, ko se uporablja načelo obdavčitve z DDV v državi članici potrošnje.

Cilj predloga zakona v delu, ki se nanaša na uskladitev ZDDV-1 z Direktivo Sveta (EU) 2022/890 je podaljšanje obdobja, ko je dovoljena uporaba mehanizma obrnjene davčne obveznosti za obračun in plačilo DDV od trgovanja s pravicami do emisij toplogrednih plinov in s tem učinkovitejšega boja proti utajam DDV na tem področju.

Cilj predlaganih sprememb je tudi uskladitev nacionalne zakonodaje s sodno prakso Sodišča Evropske unije, in sicer v povezavi z dovoljenim obsegom uporabe sheme za delitev stroškov.

2.2 Načela

Predlog zakona ne odstopa od temeljnih načel obračunavanja DDV, na katerih temelji že veljavni zakon, in sicer od:

- načela nevtralnosti,
- načela nediskriminatornosti,
- načela administrativne enostavnosti,
- načela ekonomičnosti,
- načela obdavčitve v namembnem kraju,

Z uvedbo nove obveznosti vodenja evidenc in poročanja podatkov o čezmejnih plačilih in prejemnikih plačil za ponudnike plačilnih storitev in posredovanjem teh podatkov v CESOP za davčne organe se ne urejajo obveznosti davčnih zavezancev glede obračunavanja DDV od opravljenih čezmejnih dobav blaga in storitev. Pravila za te zavezance, ki so jim s 1. 7. 2021 prinesla spremembo v načinu obračunavanja in plačevanja DDV, so upoštevala načelo enake obravnave davčnih zavezancev, ki opravljajo dobave blaga in storitev kupcem na ozemlju Slovenije, načelo administrativne enostavnosti in ekonomičnosti pri izpolnjevanju davčnih obveznosti. S tem predlogom se dodatno okrepi spoštovanje načela enake obravnave davčnih zavezancev in pravičnosti pri porazdelitvi davčnega bremena s tem, ko se sprejmejo ukrepi, ki davčne zavezance odvrtaajo od nelojalnih praks in goljufij ter davčnim organom omogočajo učinkovit nadzor in ukrepanje proti davčnim zavezancem, ki kršijo pravila in si na ta način poskušajo zagotoviti konkurenčno prednost pred drugimi ponudniki ali pridobiti finančno korist. S temi ukrepi se podpre poenostavitve in razbremenitve na področju DDV, ki so bile davčnim zavezancem omogočene v okviru pravil za e-trgovanje.

2.3 Poglavitne rešitve

a) Prenos Direktive 2020/284

S 3. členom predloga zakona se v X. poglavju ZDDV-1 doda novo, 4.a podpoglavje, v katerem se ureja nova obveznost vodenja evidenc in poročanja ponudnikov plačilnih storitev o čezmejnih plačilnih transakcijah davčnemu organu (FURS). FURS bo prejete informacije poslal v osrednji elektronski sistem informacij o plačilih (CESOP), kjer se bodo združevale plačilne informacije na ravni Unije in izvedle ustrezne analize za prepoznavanje odstopanj prejetih plačil ter prijavljenega prometa in pripadajočega davka podjetij, s tem pa verjetnih goljufivih podjetij. Informacije o plačilnih storitvah se lahko uporabijo izključno za potrebe nadzora nad obračunavanjem DDV in odkrivanjem goljufij glede DDV, pri tem pa davčni organ samih podatkov o plačilih ne sme uporabiti za obračun dodatnega DDV. Informacije davčnemu organu služijo le kot orodje pri ugotavljanju dejansko ustvarjenega prometa in pravilnosti plačane DDV v državi članici, ki ji DDV pripada.

Za namene tega podpoglavja se plačilo šteje za čezmejno, kadar se plačnik nahaja v eni državi članici, prejemnik plačila pa v drugi državi članici, na tretjem ozemlju ali v tretji državi. Plačilo, pri katerem se plačnik nahaja na tretjem ozemlju ali v tretji državi in izvrši plačilo prejemniku plačila v državi članici, se za namene tega podpoglavja ne šteje kot čezmejno plačilo in se zanj ne predpisuje obveznost vodenja evidenc in poročanja davčnemu organu.

Z novim 86.a členom se v ZDDV-1 posebej za namen tega podpoglavja definirajo pojmi »ponudnik plačilnih storitev«, »plačilna storitev«, »plačilo«, »plačnik«, »prejemnik plačila«, »plačilni račun«, »IBAN« in »BIC«. Definicije so povzete po zakonu, ki ureja plačilne storitve, storitve izdajanja elektronskega denarja in plačilne sisteme, s katerim so v slovenski pravni red prenesene določbe Direktive (EU) 2015/2366 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 25. novembra 2015 o plačilnih storitvah na notranjem trgu, spremembah direktiv 2002/65/ES, 2009/110/ES ter 2013/36/EU in Uredbe (EU) št. 1093/2010 ter razveljavitvi Direktive 2007/64/ES (UL L 337 z dne 23. 12. 2015, str. 35) (v nadaljnjem besedilu: Direktiva (EU) 2015/2366) in po Uredbi (EU) 260/2012. Definicije pojmov za namen tega podpoglavja so harmonizirane na ravni Unije in predstavljajo sestavni del opredelitev zavezancev za izvajanje določb tega podpoglavja ter plačilnih transakcij za katere se določa obveznost vodenja evidenc in poročanja.

Za namene poročanja podatkov in informacij o čezmejnih plačilnih transakcijah davčnemu organu se opredelijo zavezanci za poročanje v novem 86.b členu ZDDV-1, in sicer so to vsi ponudniki plačilnih storitev, ki so kot taki opredeljeni v zakonu, ki ureja plačilne storitve, storitve izdajanja elektronskega denarja in plačilne sisteme in opravljajo plačilne storitve na ozemlju Slovenije. Med te sodijo ponudniki plačilnih storitev s sedežem v Sloveniji, ponudniki plačilnih storitev s sedežem v drugi državi članici Evropskega gospodarskega prostora, ki v Sloveniji opravljajo plačilne storitve prek stalne poslovne enote ali neposredno, in ponudniki plačilnih storitev s sedežem na tretjem ozemlju ali v tretji državi, ki imajo v Sloveniji stalno poslovno enoto.

Za te zavezance se s predlogom določa nova obveznost spremljanja čezmejnih plačilnih transakcij v zvezi s plačilnimi storitvi, ki jih opravijo, in vodenje posebne evidence tistih prejemnikov plačil v teh transakcijah, ki v posameznem koledarskem četrtletju prejmejo več kot 25 čezmejnih plačil. Ponudnik plačilnih transakcij za vsakega takega prejemnika plačil v evidenci vodi tudi podatke o vseh plačilih, ki jih je prejel. Med plačilne transakcije se štejejo tudi vračila plačil, ki jih izvrši prejemnik plačila, vendar pa je ponudnik plačilnih storitev podatke o vračilu plačila dolžan voditi v evidenci le, če je to razvidno iz podatkov, ki spremljajo plačilno transakcijo. Podatke o posameznem prejemniku čezmejnih plačil in povezane transakcije mora voditi tako ponudnik plačilnih storitev plačnika kot ponudnik plačilnih storitev prejemnika plačila. Podatki, ki jih mora ponudnik voditi v evidenci o vsakem prejemniku plačil in o vsaki plačilni transakciji se natančno določijo v novem 86.e členu ZDDV-1. Med temi podatki ni podatkov o plačniku, razen podatka o njegovi lokaciji (državi članici, v kateri plačnik izvrši plačilo). Pri tem se šteje, da je lokacija plačnika lokacija, ki je razvidna iz oznake IBAN, BIC ali druge oznake (nov 86.d člen ZDDV-1). Ponudnik plačilnih storitev mora pri sebi hraniti podatke, na podlagi katerih določi lokacijo plačnika, vendar teh podatkov ne sporoči davčnemu organu. Predlaga se, da ponudnik plačilnih storitev vse navedene podatke hrani tri koledarska leta po koncu leta, v katerem se izvrši plačilna transakcija.

Nadalje se za ponudnike plačilnih storitev v novem 86.c členu ZDDV-1 določa obveznost poročanja o prejemnikih plačil in plačilnih transakcijah iz evidence davčnemu organu, ki te podatke hrani v lastni evidenci in jih na podlagi Uredbe (EU) 904/2010 posreduje naprej v osrednji elektronski sistem plačilnih transakcij CESOP. Da se prepreči dvojno poročanje o posameznem prejemniku čezmejnih plačil in povezanih transakcijah, se v primeru, ko se prejemnik čezmejnega plačila nahaja v Sloveniji, določa obveznost poročanja za ponudnika plačilnih storitev prejemnika plačila, v primeru, ko se prejemnik plačila nahaja na tretjem ozemlju ali v tretji državi, pa se obveznost poročanja določa za ponudnika plačilnih storitev plačnika, ki se nahaja v Sloveniji. Podatki se davčnemu organu pošljejo v elektronski obliki do konca meseca, ki sledi koledarskemu četrtletju, na katerega se podatki nanašajo. V CESOP se združujejo podatki iz vseh držav članic Unije, kjer jih analizirajo pooblaščen uradniki davčnih organov držav članic in o rezultatih analiz obvestijo davčne organe. Ti podatke in analize uporabijo za potrebe nadzora in odkrivanja utaj in goljufij na področju DDV pri trgovanju na daljavo.

Z določitvijo praga 25 plačil v koledarskem četrtletju, ko nastopi obveznost vodenja evidenc za ponudnika plačilnih storitev, se zagotavlja sorazmernost ukrepa v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo osebnih podatkov. Med prejemniki plačil so tudi fizične osebe, s pragom 25 čezmejnih plačil v posameznem koledarskem četrtletju pa se zagotovi, da se v evidencah ponudnikov plačilnih storitev in v CESOP ne vodijo podatki o prejemnikih plačil fizičnih oseb, ki prejmejo različna nakazila, vendar ta ne izvirajo iz opravljanja ekonomske dejavnosti.

S predlogom zakona se tudi določijo prekrški in sankcije za kršitve nove ureditve (v 4. členu predloga zakona).

Nova pravila za ponudnike plačilnih storitev bodo začela veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije, uporabljati pa se začnejo 1. 1. 2024.

b) Uskladitev z Direktivo Sveta (EU) 2022/890

S predlogom zakona se spreminja obdobje veljavnosti uporabe mehanizma obrnjene davčne obveznosti za primere trgovanja s pravicami do emisij toplogrednih plinov. Uporaba navedenega mehanizma, kot enega izmed ukrepov boja proti DDV utajam, se podaljšuje do 31. decembra 2026.

c) Uskladitev s sodno prakso Sodišče Evropske Unije

Zaradi uskladitve s sodno prakso Sodišče Evropske Unije se dopolnjuje tudi določba 42. člena ZDDV-1. S spremembo bo iz zakonske diktacije povsem nedvoumno razvidno, da se sheme delitve stroškov lahko uporabljajo zgolj v primeru storitev, ki se izvajajo za člane v okviru dejavnosti v javnem interesu v skladu z 42. členom ZDDV-1.

3. OCENA FINANČNIH POSLEDIC PREDLOGA ZAKONA ZA DRŽAVNI PRORAČUN IN DRUGA JAVNA FINANČNA SREDSTVA

Ocenjuje se, da bo imel predlagani zakon na odhodkovni strani naslednje učinke za državni proračun oziroma proračun FURS:

- Potrebna bo nadgradnja informacijskega sistema FURS - IDIS v vrednosti približno 400.000 evrov. S tem povezani odhodki proračuna so nastali v letu 2023 v višini približno 220.000 evrov, v letu 2024 pa bodo nastali odhodki v višini približno 180.000 evrov. V naslednjih letih so za nadgradnje in vzdrževanje novega sistema predvideni letni stroški v višini približno 50.000 evrov.
- Zaradi uvedbe Osrednjega elektronskega sistema za informacije o plačilih (CESOP) je potrebna reorganizacija dela uslužbencev FURS, ki so odgovorni za izvajanje del in nalog, vezanih na vzdrževanje nove evidence o plačilih in poročanje v CESOP, spremembe v nadzoru, morebitne nove oz. dodatne naloge glede mednarodnega sodelovanja (izmenjave podatkov, nadzorov), prerazporeditve dela, po potrebi tudi nove zaposlitve.

Predlagane rešitve, ki bodo omogočile lažji nadzor in odkrivanje davčnih goljufij pri čezmejnem e-trgovanju ter poplačilo dolgovanega DDV, hkrati pa bodo delovale tudi preventivno in zmanjšale število poskusov goljufij pri davčnih zavezancih, bodo imele pozitivne finančne učinke na prihodkovno stran državnega proračuna, saj bodo pozitivno vplivale na višino pobranega DDV, v nekaterih primerih (pri davčnih zavezancih s sedežem ali prebivališčem na ozemlju Slovenije, ki opravljajo dobave kupcem v druge države članice) pa tudi na višino pobranega davka od dohodka pravnih oseb oziroma davka od dohodka iz dejavnosti. Velikosti spremembe v obračunanem in plačanem DDV ali drugih davkov iz tega naslova na podlagi razpoložljivih podatkov ne moremo oceniti. Pri oceni vplivov predloga zakona

na prihodke državnega proračuna iz naslova DDV v prihodnjih letih je treba upoštevati še visoke stopnje rasti e-trgovine.

Predlog zakona nima finančnih posledic za druga javnofinančna sredstva.

4. NAVEDBA, DA SO SREDSTVA ZA IZVAJANJE ZAKONA V DRŽAVNEM PRORAČUNU ZAGOTOVLJENA, ČE PREDLOG ZAKONA PREDVIDEVA PORABO PRORAČUNSKIH SREDSTEV V OBDOBJU, ZA KATERO JE BIL DRŽAVNI PRORAČUN ŽE SPREJET

Sredstva za izvajanje zakona so zagotovljena v državnem proračunu v okviru finančnega načrta FURS.

5. PRIKAZ UREDITVE V DRUGIH PRAVNIH SISTEMIH IN PRILAGOJENOSTI PREDLAGANE UREDITVE PRAVU EVROPSKE UNIJE

S predlogom zakona se v slovenski pravni red prenaša:

- Direktiva Sveta (EU) 2020/284 z dne 18. februarja 2020 o spremembi Direktive 2006/112/ES glede uvedbe nekaterih obveznosti za ponudnike plačilnih storitev, ki se začne uporabljati 1. januarja 2024 in
- Direktiva Sveta (EU) 2022/890 z dne z dne 3. junija 2022 o spremembi Direktive 2006/112/ES glede podaljšanja obdobja uporabe neobveznega mehanizma obrnjene davčne obveznosti za dobave določenega blaga in opravljanje določenih storitev, dovzetnih za goljufije, ter mehanizma za hiter odziv v primerih goljufij na področju DDV.

Ureditev obveznosti vodenja evidenc in poročanja davčnemu organu na podlagi Direktive Sveta (EU) 2020/284 je enaka v vseh državah članicah, saj gre za enotna pravila za ponudnike plačilnih storitev, katerih namen je zbiranje istovrstnih podatkov o čezmejnih plačilih in prejemnikih plačil v osrednjem elektronskem sistemu na ravni Unije CESOP, ki jih bo mogoče elektronsko obdelovati. Nekatere države članice so zakonodajo za prenos direktive že sprejele, nekatere pa so še v procesu njene priprave.

Do sprejema Direktive Sveta (EU) 2022/890 z dne z dne 3. junija 2022 o spremembi Direktive 2006/112/ES glede podaljšanja obdobja uporabe neobveznega mehanizma obrnjene davčne obveznosti za dobave določenega blaga in opravljanje določenih storitev, dovzetnih za goljufije, ter mehanizma za hiter odziv v primerih goljufij na področju DDV, so lahko države članice uporabljale mehanizem obrnjene davčne obveznosti za prenos pravic do emisij toplogrednih plinov do 30. 6. 2022. To možnost je do navedenega datuma uporabljalo poleg Slovenije še 19 drugih držav članic: Belgija, Bolgarija, Češka, Danska, Nemčija, Irska, Grčija, Francija, Italija, Luksemburg, Madžarska, Nizozemska, Avstrija, Poljska, Portugalska, Romunija, Slovaška, Finska in Švedska.

6. PRESOJA POSLEDIC, KI JIH BO IMEL SPREJEM ZAKONA

6.1 Presoja administrativnih posledic

a) v postopkih oziroma poslovanju javne uprave ali pravosodnih organov:

Zaradi vzpostavitve novega sistema za sprejem in nadaljnje poročanje plačilnih informacij od ponudnikov plačilnih storitev prek elektronskega sistema FURS v CESOP bo potrebna nadgradnja informacijskega sistema in prilagoditev izvajanja nalog FURS. Pričakuje se povečana obremenitev FURS na področju nadzora in upravnega sodelovanja na podlagi uredbe Sveta, ki ureja upravno sodelovanje za boj proti goljufijam na področju DDV med državami članicami.

Na drugi strani se zaradi dostopa do podrobnih plačilnih informacij davčnih zavezancev, ki jih bo FURS pridobil od ponudnikov plačilnih storitev, in analiz plačilnih informacij na ravni Unije, ki jih bo FURS pridobil prek uradnikov Eurofisc iz CESOP, pričakuje pozitivne učinke na učinkovitost dela FURS, predvsem pri izvajanju ciljanih nadzorov.

b) pri obveznostih strank do javne uprave ali pravosodnih organov:

Predlog zakona bo pomenil dodatne obremenitve za ponudnike plačilnih storitev. Ti bodo morali vzpostaviti ustrezne sisteme za spremljanje vseh plačilnih transakcij in prepoznavanje prejemnikov plačil, ki prejmejo več kot 25 čezmejnih plačil v posameznem koledarskem četrtletju. V zvezi s temi prejemniki in prejetimi plačili bodo morali voditi evidence in podatke za vsako četrtletje poslati v informacijski sistem FURS. Podatke v evidencah bodo morali hraniti 3 koledarska leta po koncu leta v katerem je bila opravljeno plačilo. V zvezi s tem bodo za ponudnike plačilnih storitev nastali stroški vzpostavitve elektronske evidence in komunikacijske poti za pošiljanje podatkov ter letni stroški vzdrževanja sistema. Stroški posameznih ponudnikov plačilnih storitev se bodo razlikovali v odvisnosti od poslovnih sistemov, ki jih uporabljajo, in jih ne moremo oceniti. Dodatno obremenitev za ponudnike plačilnih storitev bodo predstavljale tudi naloge, povezane z odkrivanjem in popravljanjem napak glede poslanih podatkov, o katerih jih bo obveščal FURS.

6.2 Presoja posledic za okolje, vključno s prostorskimi in varstvenimi vidiki, in sicer za:

Predlog zakona nima posledic za okolje.

6.3 Presoja posledic za gospodarstvo, in sicer za:

Predlagane dopolnitve zakona glede sporočanja plačilnih informacij FURS ne bodo imele neposrednega vpliva na gospodarstvo, razen v dejavnosti ponudnikov plačilnih storitev, opisanih zgoraj pod točko b) poglavja 6.1. Pričakujemo pa posredne pozitivne učinke ukrepa na dolgi rok, ki bo vplival na vzpostavitev boljših konkurenčnih pogojev ponudnikov in pogojev za zdravo rast podjetij na trgu Unije.

6.4 Presoja posledic za socialno področje, in sicer za:

Predlog zakona nima posledic za socialno področje.

6.5 Presoja posledic za dokumente razvojnega načrtovanja, in sicer za:

Predlog zakona nima posledic za dokumente razvojnega načrtovanja.

6.6 Presoja posledic za druga področja

Predlog zakona nima posledic za druga področja.

6.7 Izvajanje sprejetega predpisa:

a) Predstavitev sprejetega zakona:

Za izvajanje zakona je pristojna Finančna uprava Republike Slovenije, ki bo na običajen način poskrbela tudi za obveščanje zavezancev o novostih predloga zakona.

b) Spremljanje izvajanja sprejetega predpisa:

Izvajanje zakona spremlja Ministrstvo za finance v skladu s svojimi splošnimi pristojnostmi.

6.8 Druge pomembne okoliščine v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona:

Ni drugih pomembnih okoliščin v zvezi z vprašanji, ki jih ureja predlog zakona.

7. PRIKAZ SODELOVANJA JAVNOSTI PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA:

Gradivo še ni objavljeno na E-demokraciji, še ni v javni obravnavi, še ni bilo v medresorski obravnavi.

8. PODATEK O ZUNANJEM STROKOVNJAKU OZIROMA PRAVNI OSEBI, KI JE SODELOVALA PRI PRIPRAVI PREDLOGA ZAKONA, IN ZNESKU PLAČILA ZA TA NAMEN:

Pri pripravi predloga zakona zunanji strokovnjaki oziroma pravne osebe niso sodelovali.

9. NAVEDBA, KATERI PREDSTAVNIKI PREDLAGATELJA BODO SODELOVALI PRI DELU DRŽAVNEGA ZBORA IN DELOVNIH TELES

- Klemen Boštjančič, minister za finance
- mag. Saša Jazbec, državna sekretarka, Ministrstvo za finance
- Nikolina Prah, državna sekretarka, Ministrstvo za finance

- Gordana Pipan, državna sekretarka, Ministrstvo za finance
- mag. Tina Humar, generalna direktorica Direktorata za sistem davčnih, carinskih in drugih javnih prihodkov, Ministrstvo za finance
- Dragana Radunović, vodja Sektorja za sistem posredne obdavčitve in carinski sistem, Ministrstvo za finance
- Mitja Brezovnik, sekretar, Ministrstvo za finance
- mag. Irena Guštin, podsekretarka, Ministrstvo za finance

II. BESEDILO ČLENOV

1. člen

V Zakonu o davku na dodano vrednost (Uradni list RS, št. 13/11 – uradno prečiščeno besedilo, 18/11, 78/11, 38/12, 83/12, 86/14, 90/15, 77/18, 59/19, 72/19, 196/21 – ZDOsk, 3/22, 29/22 – ZUOPDCE in 40/23 – ZDavPR-B) se v 1. členu v prvem odstavku v prvi alineji besedilo »zadnjič spremenjeno z Direktivo Sveta (EU) 2021/1159 z dne 13. julija 2021 o spremembi Direktive 2006/112/ES glede začasnih oprostitov pri uvozu in nekaterih dobavah v odziv na pandemijo COVID-19 (UL L št. 250 z dne 15. 7. 2021, str. 1)« nadomesti z besedilom »zadnjič spremenjeno z Direktivo Sveta (EU) 2022/890 z dne 3. junija 2022 o spremembi Direktive 2006/112/ES glede podaljšanja obdobja uporabe neobveznega mehanizma obrnjene davčne obveznosti za dobave določenega blaga in opravljanje določenih storitev, dovzetnih za goljufije, ter mehanizma za hiter odziv v primerih goljufij na področju DDV (UL L št. 155 z dne 8. 6. 2022, str. 1)«.

2. člen

V 42. členu se v prvem odstavku 5. točka spremeni tako, da se glasi:

»5. Storitve v okviru izvajanja dejavnosti v javnem interesu, ki jih za svoje člane opravljajo neodvisne skupine oseb, katerih dejavnosti so oproščene plačila DDV ali so neobdavčljive, in so neposredno namenjene za opravljanje njihove dejavnosti, če te skupine od svojih članov zahtevajo le plačilo njihovega deleža skupnih stroškov in ni verjetno, da taka oprostitve vodi k izkrivljanju konkurence;«.

3. člen

Za 86. členom se dodajo naslov novega, 4.a podpoglavja in novi, 86.a do 86.e člen, ki se glasijo:

»4.a Splošne obveznosti ponudnikov plačilnih storitev za namene nadzora dobav blaga in storitev

86.a člen (definicije)

Za namene tega podpoglavja se uporabljajo naslednje definicije:

1. »ponudnik plačilnih storitev« pomeni katerega koli od subjektov iz 1. do 5. točke prvega odstavka 20. člena Zakona o plačilnih storitvah, storitvah izdajanja elektronskega denarja in plačilnih sistemih (Uradni list RS, št. 7/18, 9/18 – popr. in 102/20; v nadaljnjem besedilu: ZPlaSSIED);
2. »plačilna storitev« pomeni katero koli poslovno dejavnost iz 3. do 6. točke prvega odstavka in drugega odstavka 5. člena ZPlaSSIED;

3. »plačilo« pomeni plačilno transakcijo iz prvega odstavka 8. člena ZPlaSSIED ali denarno nakazilo iz 10. člena ZPlaSSIED ob upoštevanju izvezit iz prvega odstavka 3. člena ZPlaSSIED;
4. »plačnik« pomeni plačnika iz drugega odstavka 7. člena ZPlaSSIED;
5. »prejemnik plačila« pomeni prejemnika plačila iz tretjega odstavka 7. člena ZPlaSSIED;
6. »plačilni račun« pomeni plačilni račun iz prvega odstavka 12. člena ZPlaSSIED;
7. »IBAN« pomeni mednarodno identifikacijsko številko plačilnega računa iz 15. točke 2. člena Uredbe (EU) št. 260/2012 Evropskega parlamenta in Sveta z dne 14. marca 2012 o uvajanju tehničnih in poslovnih zahtev za kreditne prenose in direktne obremenitve v eurih in o spremembi Uredbe (ES) št. 924/2009 (UL L št. 94 z dne 30. 3. 2012, str. 22; v nadaljnjem besedilu: Uredba (EU) 260/2012);
8. »BIC« pomeni poslovno identifikacijsko kodo iz 16. točke 2. člena Uredbe (EU) 260/2012.

86.b člen

(obveznost vodenja evidenc ponudnikov plačilnih storitev)

(1) Vsak ponudnik plačilnih storitev, ki opravlja plačilne storitve v Sloveniji, vodi evidence o čezmejnih plačilih in prejemnikih čezmejnih plačil, če v posameznem koledarskem četrtletju opravi plačilne storitve, na podlagi katerih prejme posamezen prejemnik plačil več kot 25 čezmejnih plačil.

(2) Plačilo se šteje za čezmejno, kadar se plačnik nahaja v eni državi članici, prejemnik plačila pa v drugi državi članici, na tretjem ozemlju ali v tretji državi.

(3) Ponudnik plačilnih storitev izračuna število čezmejnih plačil iz prvega odstavka tega člena po posamezni državi članici oziroma identifikacijski oznaki iz drugega odstavka 86.d člena tega zakona. Če ponudnik plačilnih storitev razpolaga z informacijami, da ima prejemnik čezmejnih plačil več identifikacijskih oznak, upošteva pri izračunu števila čezmejnih plačil vsa plačila, ki jih je prejemnik čezmejnih plačil prejel preko različnih oznak.

(4) Obveznost vodenja evidenc iz prvega odstavka tega člena se ne uporablja za plačilne storitve, ki jih opravljajo ponudniki plačilnih storitev plačnika v Sloveniji v zvezi s tistimi plačili, pri katerih se vsaj eden od ponudnikov plačilnih storitev prejemnika čezmejnih plačil nahaja v državi članici. Šteje se, da se ponudnik plačilnih storitev prejemnika čezmejnega plačila nahaja v državi članici, ki je razvidna iz oznake BIC ali druge poslovne identifikacijske oznake tega ponudnika plačilnih storitev. Ne glede na navedeno, ponudnik plačilnih storitev plačnika navedene plačilne storitve vključi v izračun števila čezmejnih plačil iz prvega odstavka tega člena.

(5) Ponudnik plačilnih storitev vodi evidence iz prvega odstavka tega člena v elektronski obliki tri leta po zaključku koledarskega leta, v katerem je bilo izvršeno plačilo.

86.c člen
(poročanje davčnemu organu)

(1) V primeru, ko se prejemnik čezmejnega plačila nahaja v Sloveniji, pošlje ponudnik plačilnih storitev prejemnika plačila podatke, ki jih vodi v evidenci iz prvega odstavka prejšnjega člena, davčnemu organu v roku iz tretjega odstavka tega člena.

(2) V primeru, ko se prejemnik čezmejnega plačila nahaja na tretjem ozemlju ali v tretji državi, pošlje ponudnik plačilnih storitev plačnika, ki se nahaja v Sloveniji, podatke, ki jih vodi v evidenci iz prvega odstavka prejšnjega člena, davčnemu organu v roku iz tretjega odstavka tega člena.

(3) Ponudnik plačilnih storitev pošlje podatke davčnemu organu najpozneje do konca meseca, ki sledi koledarskemu četrtletju, na katerega se podatki nanašajo.

(4) Ponudnik plačilnih storitev pošlje podatke davčnemu organu po elektronski poti.

(5) Če davčni organ ponudniku plačilnih storitev sporoči, da je bil sprejem poslanih podatkov zavrnjen zaradi napake pri poročanju ali pošiljanju podatkov, mora ponudnik plačilnih storitev odpraviti napako in ponovno poslati podatke davčnemu organu v 30 dneh od prejema sporočila davčnega organa.

(6) Če ponudnik plačilnih storitev naknadno ugotovi, da so podatki iz prvega odstavka prejšnjega člena nepravilni ali nepopolni, davčnemu organu pošlje popravke ali dopolnitve podatkov v 10 delovnih dneh od ugotovljene nepravilnosti ali pomanjkljivosti.

(7) Šteje se, da je ponudnik plačilnih storitev poslal podatke iz prvega in drugega odstavka tega člena, ko prejme od davčnega organa sporočilo o sprejemu in pravilnosti podatkov.

86.d člen
(lokacija plačnika in prejemnika plačila)

(1) Ne glede na določbe o kraju obdavčljivih transakcij iz 19. do 31. člena tega zakona se za namene prvega in drugega odstavka 86.b člena šteje, da se plačnik nahaja v državi članici, ki je razvidna iz:

1. IBAN plačilnega računa plačnika ali katere koli druge identifikacijske oznake, ki nedvoumno določa plačnika in njegovo lokacijo,
2. BIC ali katere koli druge poslovne identifikacijske kode, ki nedvoumno določa ponudnika plačilnih storitev, ki deluje v imenu plačnika, in njegovo lokacijo, kadar identifikacijska oznaka iz prejšnje točke ne obstaja.

(2) Za namene prvega in drugega odstavka 86.b člena se šteje, da se prejemnik plačila nahaja v državi članici, na tretjem ozemlju ali v tretji državi, ki je razvidna iz:

1. IBAN plačilnega računa prejemnika plačila ali katere koli druge identifikacijske oznake, ki nedvoumno določa prejemnika plačila in njegovo lokacijo, ali
2. BIC ali katere koli druge poslovne identifikacijske kode, ki nedvoumno določa ponudnika plačilnih storitev, ki deluje v imenu prejemnika plačila, in njegovo lokacijo, kadar identifikacijska oznaka iz prejšnje točke ne obstaja.

86.e člen
(podatki o prejemnikih plačil in plačilih)

(1) Evidenca o čezmejnih plačilih in prejemnikih čezmejnih plačil, ki jo vodi ponudnik plačilnih storitev v skladu s 86.b členom tega zakona, vsebuje naslednje podatke:

1. BIC ali katero koli drugo poslovno identifikacijsko kodo, ki nedvoumno določa ponudnika plačilnih storitev;
2. ime ali poslovni naziv prejemnika plačila, kakor izhaja iz evidenc ponudnika plačilnih storitev;
3. katero koli identifikacijsko številko za DDV ali drugo nacionalno davčno številko prejemnika plačila, če ponudnik plačilnih storitev z njo razpolaga;
4. IBAN ali, če ta ni na voljo, katero koli drugo identifikacijsko oznako, ki nedvoumno določa prejemnika plačila in njegovo lokacijo;
5. BIC ali katero koli drugo poslovno identifikacijsko kodo, ki nedvoumno določa ponudnika plačilnih storitev, ki deluje v imenu prejemnika plačila, in njegovo lokacijo, kadar prejemnik plačila prejme sredstva, ne da bi imel plačilni račun;
6. naslov prejemnika plačila, če je na voljo, kot izhaja iz evidenc ponudnika plačilnih storitev;
7. podrobnosti o vsakem čezmejnem plačilu v skladu s prvim in drugim odstavkom 86.b člena tega zakona;
8. podrobnosti o vsakem vračilu plačila iz prejšnje točke, ki je opredeljeno kot tako.

(2) Podrobnosti iz 7. in 8. točke prejšnjega odstavka obsegajo naslednje podatke in informacije:

1. datum in čas izvedbe plačila ali vračila plačila;
2. znesek in valuto plačila ali vračila plačila;
3. državo članico izvora plačila, ki ga prejme prejemnik plačila ali ga prejme ponudnik plačilnih storitev v imenu prejemnika plačila, ali namembno državo članico vračila plačila in informacije, ki se uporabijo za določitev izvora ali namembnega kraja plačila ali vračila plačila v skladu s prejšnjim členom;
4. vse sklice, ki nedvoumno določajo plačilo;
5. kadar je primerno, informacije o tem, da je plačilo odrejeno v fizičnih prostorih trgovca.

(3) Informacije, ki se uporabijo za določitev izvora plačila ali namembnega kraja vračila plačila iz 3. točke prejšnjega odstavka, ne vsebujejo elementov, ki omogočajo identifikacijo plačnika ali prejemnika vračila plačila.«.

4. člen

V 141. členu se v prvem odstavku doda nova, 15. točka, ki se glasi:

»15. ne vodi predpisanih evidenc o čezmejnih plačilih in prejemnikih čezmejnih plačil ali so vodene evidence nepopolne oziroma ne pošlje davčnemu organu podatkov iz teh evidenc v predpisanih rokih ali na predpisan način ali pošlje nepopolne, nepravilne ali neresnične podatke (prvi in peti odstavek 86.b člena, 86.c člen in 86.e člen).«.

PREHODNA IN KONČNA DOLOČBA

5. člen

(sprememba 37. člena Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost)

V Zakonu o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost (Uradni list Republike Slovenije, št. 85/10, 86/14, 77/18 in 29/22 – ZUOPDCE) se v drugem odstavku 37. člena besedilo »31. decembra 2025« nadomesti z besedilom »31. decembra 2026«.

6. člen

(začetek veljavnosti in uporabe)

(1) Ta zakon začne veljati petnajsti dan po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije.

(2) Določbe 3. in 4. člena tega zakona se začnejo uporabljati 1. januarja 2024.

III. OBRAZLOŽITEV

K 1. členu:

S tem členom se v prvem odstavku 1. člena ZDDV-1 popravlja sklicevanje na zakonodajo EU, in sicer z vključitvijo zadnje spremembe Direktive 2006/112/ES glede podaljšanja obdobja uporabe neobveznega mehanizma obrnjene davčne obveznosti za dobave določenega blaga in opravljanje določenih storitev, dovezetnih za goljufije, ter mehanizma za hiter odziv v primerih goljufij na področju DDV.

K 2. členu

S tem členom se z namenom uskladitve s sodno prakso Sodišča Evropske unije dopolnjuje 5. točka prvega odstavka 42. člena ZDDV-1. Sodišče je v zadevi C-605/15 podalo tolmačenje obsega oprostitve DDV v skladu z 132(1)(f) členom DDV direktive. Sodišče je obrazložilo, da se navedena oprostitve, ki je v nacionalni pravni red Slovenije prenesena s 5. točko prvega odstavka 42. člena ZDDV-1, nanaša le na neodvisno skupino oseb, katerih člani opravljajo dejavnosti v javnem interesu, ki so sicer določene v tem členu (132. členu DDV direktive oziroma 42. členu ZDDV-1). Za člane neodvisne skupine oseb, katerih člani opravljajo gospodarsko dejavnost, pri kateri ne gre za dejavnost v javnem interesu po navedenem členu, pa takšna oprostitve ni mogoča. Posledično se s predlogom spremembe zakona dopolnjuje besedilo 5. točke prvega odstavka 42. člena ZDDV-1 na način, da se izrecno navede, da so oprostitve deležne le oprostitve v okviru izvajanja dejavnosti v javnem interesu.

K 3. členu

V **novem 4.a podpoglavju ZDDV-1** so določene obveznosti ponudnikov plačilnih storitev, ki so potrebne za odkrivanje in dokazovanje goljufij na področju DDV pri dobavah blaga in storitev končnim potrošnikom (osebam, ki niso davčni zavezanci ali pravnim osebam, ki niso davčni zavezanci) v državah članicah, ko je DDV treba plačati v eni državi članici, dobavitelj pa ima sedež v drugi državi članici, na tretjem ozemlju ali v tretji državi (t. j. pri dobavah blaga na daljavo in pri čezmejnem opravljanju storitev). Pri veliki večini takšnih dobav se namreč plačilo izvrši prek ponudnikov plačilnih storitev, ki zato razpolagajo s specifičnimi informacijami, ki davčnemu organu in državam članicam omogočajo odkrivanje in učinkovit nadzor podjetij, ki se izogibajo plačevanju DDV. V **novem 86.a členu** ZDDV-1 so opredeljeni izrazi za namene tega podpoglavja (kdo se šteje za ponudnika plačilnih storitev za namene tega podpoglavja, katere plačilne storitve in plačilne transakcije so zajete v obveznost vodenja evidenc in poročanja, kdo se šteje za plačnika in prejemnika plačila, kaj se šteje kot plačilni račun ter kaj pomenita oznaki IBAN in BIC). Opredelitve pojmov so enake kot za namene Zakona o plačilnih storitvah, storitvah izdajanja elektronskega denarja in plačilnih sistemih (Uradni list RS, št. 7/18, 9/18 – popr. in 102/20; v nadaljnjem besedilu: ZPlaSSIED). V 1. točki je določeno, da so ponudniki plačilnih storitev, za katere veljajo obveznosti v skladu z novim 4.a. podpoglavjem ZDDV-1, ponudniki plačilnih storitev skladu s 1. do 5. točko prvega odstavka 20. člena ZPlaSSIED, in sicer:

- banke, ki so pridobile dovoljenje pristojnega organa za opravljanje plačilnih storitev v skladu z zakonom, ki ureja bančništvo, in banke držav članic, ki so pridobile dovoljenje pristojnega nadzornega organa države sedeža za opravljanje plačilnih storitev, in so v skladu z zakonom, ki ureja bančništvo, ustanovile podružnico na območju Republike Slovenije ali neposredno opravljajo plačilne

storitve na območju Republike Slovenije, ter banke tretjih držav, ki so pridobile dovoljenje Banke Slovenije za opravljanje plačilnih storitev in so v skladu z zakonom, ki ureja bančništvo, ustanovile podružnico na območju Republike Slovenije,

- družbe za izdajo elektronskega denarja, ki so pridobile dovoljenje Banke Slovenije za opravljanje plačilnih storitev v skladu s tem zakonom in družbe za izdajo elektronskega denarja držav članic, ki so pridobile dovoljenje pristojnega nadzornega organa države sedeža za opravljanje plačilnih storitev in so v skladu s tem zakonom ustanovile podružnico na območju Republike Slovenije ali opravljajo plačilne storitve na območju Republike Slovenije prek zastopnika ali neposredno, ter družbe za izdajo elektronskega denarja tretjih držav, ki so pridobile dovoljenje Banke Slovenije za opravljanje plačilnih storitev in so v skladu s tem zakonom ustanovile podružnico na območju Republike Slovenije, če so plačilne storitve, ki jih opravljajo te podružnice, povezane z izdajo elektronskega denarja,
- družbe za izdajo elektronskega denarja z opustitvijo, ki so pridobile dovoljenje Banke Slovenije za opravljanje storitev izdajanja elektronskega denarja v skladu z ZPlaSSIED.
- plačilne institucije, ki so pridobile dovoljenje Banke Slovenije za opravljanje plačilnih storitev v skladu s tem zakonom in plačilne institucije držav članic, ki so pridobile dovoljenje pristojnega nadzornega organa države sedeža za opravljanje plačilnih storitev, in so v skladu s tem zakonom ustanovile podružnico na območju Republike Slovenije ali opravljajo plačilne storitve na območju Republike Slovenije prek zastopnika ali neposredno, in
- plačilne institucije z opustitvijo, ki so pridobile dovoljenje Banke Slovenije za opravljanje plačilnih storitev v skladu z ZPlaSSIED.

Med ponudnike plačilnih storitev spadajo tudi spletne platforme, ki omogočajo dobavo blaga in storitev, ki za namene plačil za to blago oziroma storitve opravljajo tudi plačilne storitve za kupca in dobavitelja blaga oziroma storitev. Spletne platforme opravljajo plačilne storitve kot družbe za izdajo elektronskega denarja ali plačilne institucije.

Med ponudnike plačilnih storitev iz 1. točke novega 86.a člena ZDDV-1, ki lahko na območju Slovenije opravljajo plačilne storitve v skladu z ZPlaSSIED in za katere veljajo obveznosti v skladu z novim 4.a podpoglavjem ZDDV-1, spadajo poleg ponudnikov plačilnih storitev s sedežem v kateri koli državi članici Evropske unije tudi ponudniki plačilnih storitev s sedežem v kateri koli drugi državi podpisnici Sporazuma o ustanovitvi Evropskega gospodarskega prostora (UL L št. 1 z dne 3. 1. 1994, str. 3), t. j. Islandiji, Lihtenštajnu ali Norveški.

V skladu z 2. točko so plačilne storitve za namene tega poglavja naslednje aktivnosti iz 3. do 6. točke prvega odstavka in drugega odstavka 5. člena ZPlaSSIED, ki jih ponudnik plačilnih storitev opravlja v okviru svoje poslovne dejavnosti:

- aktivnosti, ki omogočajo izvrševanje plačilnih transakcij v breme in dobro plačilnega računa pri ponudniku plačilnih storitev, ki vodi račun, ali pri drugem ponudniku plačilnih storitev, z direktnimi obremenitvami (vključno z enkratnimi direktnimi obremenitvami), s plačilnimi karticami ali podobnimi napravami ali s kreditnimi plačili,
- aktivnosti, ki omogočajo izvrševanje plačilnih transakcij, pri katerih so denarna sredstva zagotovljena z odobritvijo posojila upniku, z direktnimi obremenitvami (vključno z enkratnimi direktnimi obremenitvami), s plačilnimi karticami ali podobnimi napravami ali s kreditnimi plačili,

- izdajanje plačilnih instrumentov in/ali pridobivanje plačilnih transakcij in
- izvrševanje denarnih nakazil.

V skladu s 3. točko je plačilo dejanje pologa, prenosa ali dviga denarnih sredstev, ki ga odredi plačnik ali je odrejena v njegovem imenu ali jo odredi prejemnik plačila, pri čemer je izvršitev plačilne transakcije prek ponudnika plačilnih storitev neodvisna od obveznosti med plačnikom in prejemnikom plačila, ali denarno nakazilo. Denarno nakazilo je plačilna storitev, pri kateri ponudnik plačilnih storitev prejme plačnikova denarna sredstva, ne da bi odprl plačilni račun za plačnika ali prejemnika plačila, izključno z namenom, da se enak znesek denarnih sredstev da na razpolago prejemniku plačila ali se prenese prejemnikovemu ponudniku plačilnih storitev, ki da sredstva na razpolago prejemniku plačila ali jih prenese na prejemnikov plačilni račun. Med plačila v skladu s 3. točko se ne štejejo naslednje aktivnosti iz 3. člena ZPlaSSIED:

- plačilne transakcije, izvršene izključno v gotovini neposredno od plačnika do prejemnika plačila in brez posredovanja posrednika;
- plačilne transakcije od plačnika do prejemnika plačila s posredovanjem zastopnika oziroma zastopnice (v nadaljnjem besedilu: zastopnik), ki je s pogodbo pooblaščen, da se pogaja ali dogovori o prodaji ali nakupu blaga oziroma storitev le v imenu plačnika ali le v imenu prejemnika plačila;
- poklicni fizični prevoz bankovcev in kovancev, vključno z njihovim zbiranjem, obdelavo in dostavo;
- nepoklicno zbiranje in dostavo gotovine v okviru nepridobitne ali dobrodelne dejavnosti;
- storitve, s katerimi prejemnik plačila posreduje plačniku gotovino kot del plačilne transakcije na izrecno zahtevo uporabnika storitev tik pred izvršitvijo plačilne transakcije v obliki plačila za nakup blaga ali storitev;
- posle menjave valute, ki se opravljajo kot menjava gotovine za gotovino, pri čemer se sredstva ne hranijo na plačilnem računu;
- plačilne transakcije na podlagi papirnih čekov in drugih papirnih listin, ki so po vsebini in učinkih podobne čekom, bonov in drugih papirnih potrdil, ki imetniku omogočajo plačilo blaga ali storitev pri izdajatelju ali drugi osebi, s katero se je izdajatelj dogovoril, da sprejme bone ali potrdila kot obliko plačila za blago ali storitve, papirnih potovalnih čekov in papirnih poštnih nakaznic;
- plačilne transakcije, ki se opravijo med udeleženci plačilnega sistema ali sistema za poravnavo vrednostnih papirjev in ki izhajajo iz udeležbe v takšnem sistemu, ter plačilne transakcije, ki se opravijo med udeleženci plačilnega sistema, poravnalnimi agenti, klirinškimi agenti in centralnimi bankami ter ponudniki plačilnih storitev, ki niso udeleženci plačilnega sistema, brez poseganja v 206. člen tega zakona;
- plačilne transakcije v zvezi z izpolnjevanjem obveznosti in uveljavljanjem pravic iz vrednostnih papirjev, vključno z izplačevanjem dividend ali drugimi izplačili na podlagi pravic iz vrednostnih papirjev, ter plačilne transakcije v zvezi z odkupom ali prodajo vrednostnih papirjev, če takšne transakcije izvede član sistema za poravnavo vrednostnih papirjev ali druga oseba, ki lahko v skladu z veljavnimi predpisi opravlja investicijske storitve in posle, storitve hrambe ali skrbniške storitve v zvezi s finančnimi instrumenti strank;
- tehnične storitve, ki podpirajo opravljanje plačilnih storitev, vključno z obdelavo in shranjevanjem podatkov, storitvami za varovanje zaupanja in zasebnosti, avtentikacijo podatkov in oseb, zagotavljanjem informacijske tehnologije in komunikacijske mreže, zagotavljanjem in vzdrževanjem terminalov in naprav, ki

- se uporabljajo za plačilne storitve, ter druge podobne storitve, razen storitve odreditve plačil in storitve zagotavljanja informacij o računih, če ponudniki teh storitev v nobenem trenutku nimajo možnosti neomejenega razpolaganja z denarnimi sredstvi, ki se prenašajo;
- storitve, ki temeljijo na posebnih plačilnih instrumentih, s katerimi se omogoča plačevanje, pri tem pa so načini uporabe takih instrumentov omejeni in hkrati izpolnjujejo enega od predpisanih pogojev (imetniku omogočajo nakup blaga ali storitev le v prostorih izdajatelja ali v okviru omejene mreže ponudnikov storitev na podlagi neposrednega poslovnega sporazuma s poklicnim izdajateljem, uporabljati jih je mogoče le za nakup zelo omejenega izbora blaga ali storitev, ali so veljavni le v Republiki Sloveniji in se zagotavljajo na zahtevo podjetja ali organa javnega sektorja ter jih ureja državni ali javni organ ali organ samoupravne lokalne skupnosti za posebne socialne ali davčne namene za nakup posebnega blaga ali storitev od ponudnikov, ki so sklenili poslovni dogovor z izdajateljem);
 - plačilne transakcije, ki jih ponudnik elektronskih komunikacijskih omrežij ali storitev zagotavlja poleg elektronskih komunikacijskih storitev za naročnika omrežja ali storitve za nakup digitalne vsebine in glasovnih storitev, zaračunan na ustreznem računu, in plačilne transakcije, ki so opravljene z elektronsko napravo ali prek nje in zaračunane na ustreznem računu v okviru dobrodelne dejavnosti ali za nakup kart, če vrednost posamezne plačilne transakcije ne presega 50 eurov in skupna vrednost plačilnih transakcij za posameznega naročnika ne presega 300 eurov na mesec ali, kadar naročnik predhodno financira svoj račun pri ponudniku elektronskih komunikacijskih omrežij ali storitev, skupna vrednost plačilnih transakcij ne presega 300 eurov na mesec;
 - plačilne transakcije, izvršene med ponudniki plačilnih storitev, njihovimi zastopniki ali podružnicami za njihov račun;
 - plačilne transakcije in sorodne storitve, izvršene med nadrejeno družbo in njenimi podrejenimi družbami, ali med podrejenimi družbami iste nadrejene družbe brez vmesnega posredovanja ponudnika plačilnih storitev, ki ni družba iz iste skupine;
 - storitve dviga gotovine na bankomatih, ki jih zagotavljajo ponudniki, ki delujejo v imenu enega ali več izdajateljev kartic, pri čemer ti ponudniki nimajo sklenjene okvirne pogodbe s stranko, ki dviguje denar s plačilnega računa, pod pogojem, da ti ponudniki ne opravljajo drugih plačilnih storitev.

V 4. točki je opredeljen plačnik kot fizična ali pravna oseba, ki odredi plačilno transakcijo tako, da izda plačilni nalog ali zagotovi soglasje k izvršitvi plačilnega naloga, ki ga izda prejemnik plačila, v 5. točki pa prejemnik plačila kot fizična ali pravna oseba, ki je predvideni prejemnik denarnih sredstev, ki so bila predmet transakcije (drugi in tretji odstavek 7. člena ZPlaSSIED).

V 6. točki je opredeljen plačilni račun kot račun, ki ga odpre ponudnik plačilnih storitev v imenu enega ali več uporabnikov in ki se uporablja za izvršitev plačilnih transakcij.

V 7. točki je določeno, da oznaka IBAN (*International Bank Account Number*) za namene tega podpoglavja ZDDV-1 pomeni mednarodno identifikacijsko številko plačilnega računa, ki nedvoumno določa posamezen plačilni račun v državi članici, elemente katere je določila Mednarodna organizacija za standardizacijo – ISO. V 8. točki pa je določeno, da oznaka BIC (*Business Identifier Code*) pomeni poslovno identifikacijsko kodo, ki nedvoumno določa ponudnika plačilnih storitev, elemente katere je prav tako določila Mednarodna organizacija za standardizacijo – ISO.

V **novem 86.b členu** je v prvem odstavku določeno, da morajo ponudniki plačilnih storitev iz 1. točke 86.a člena ZDDV-1, ki opravljajo plačilne storitve na območju Slovenije, voditi evidence o prejemnikih čezmejnih plačil in čezmejnih plačilnih transakcijah v zvezi s plačilnimi storitvami, ki jih opravljajo. Podatki o prejemnikih čezmejnih plačil in čezmejnih plačilnih transakcijah, ki jih morajo ponudniki plačilnih storitev voditi, so določeni v 86.e členu ZDDV-1. Ponudniki plačilnih storitev morajo voditi evidence v zvezi s plačilnimi storitvami, ki jih opravijo za prejemnike plačil in plačnike, za vsako koledarsko četrletje za namene izvajanja nadzora davčnega organa nad obračunavanjem in plačevanjem DDV od čezmejnih dobav blaga in storitev, za katere se v skladu z Direktivo Sveta 2006/112/ES šteje, da so opravljene v kateri koli državi članici in zato državi članici pripada DDV od teh dobav. Obveznost vodenja evidence o prejemnikih čezmejnih plačil in izvršenih čezmejnih plačilih za posameznega ponudnika plačilnih storitev se omeji na prejemnike plačil, ki v koledarskem četrletju prejmejo več kot 25 čezmejnih plačil. Namen praga 25 čezmejnih plačil v koledarskem četrletju po posameznem prejemniku plačil je izključitev nakazil med fizičnimi osebami ali pravnimi osebami, ki ne izvirajo iz opravljanja dejavnosti, iz vodenja evidenc in poročanja podatkov davčnim organom držav članic ter zagotovilo, da se vodi evidenca in poroča le o tistih čezmejnih plačilih, za katere je verjetno, da izvirajo iz opravljanja ekonomske dejavnosti. S pragom 25 čezmejnih nakazil se zagotavlja varstvo osebnih podatkov v skladu s predpisi, ki urejajo varstvo posameznikov pri obdelavi osebnih podatkov in prost pretok takih podatkov. V primeru, ko ponudnik plačilnih storitev izvrši 25 ali manj plačil istemu prejemniku plačil v posameznem četrletju, podatkov o tem prejemniku plačil in izvršenih plačilih ne sporoči davčnemu organu. V primeru, ko ponudnik plačilnih storitev izvrši več kot 25 plačil, pa mora davčnemu organu sporočiti podatke o prejemniku plačila in vseh čezmejnih plačilih v dobro tega prejemnika v posameznem četrletju in ne le čezmejnih plačilih nad pragom 25 plačil.

V skladu z drugim odstavkom 86.b člena ZDDV-1 se kot čezmejno plačilo šteje plačilo, pri katerem se plačnik in prejemnik plačila v skladu s kriteriji iz 86.d člena ZDDV-1 nahajata v dveh različnih državah članicah ali pa se plačnik nahaja v državi članici, prejemnika plačila pa na tretjem ozemlju ali v tretji državi. Plačila plačnikov s tretjih ozemelj ali iz tretjih držav prejemnikom plačil v državah članicah se ne štejejo za čezmejna plačila za namene tega podpoglavja in zanje ni določena obveznost vodenja evidenc.

Ponudnik plačilnih storitev mora v skladu s tretjim odstavkom izračunati število čezmejnih plačil na posamezno državo članico ali identifikacijsko oznako, kot je določeno v drugem odstavku novega 86.d člena ZDDV-1, če pa razpolaga z informacijo, da ima prejemnik čezmejnih plačil več identifikacijskih oznak, izračuna število čezmejnih plačil na prejemnika plačila.

V skladu s četrtim odstavkom ponudniku plačilnih storitev plačnika v Sloveniji ni treba voditi evidence za plačilne storitve, ki jih opravi v zvezi s čezmejnimi plačili, pri katerih se vsaj eden od ponudnikov plačilnih storitev prejemnika čezmejnega plačila nahaja v državi članici, kot je razvidno iz oznake BIC ali druge poslovne identifikacijske oznake tega ponudnika plačilnih storitev v skladu z drugim odstavkom 86.d člena ZDDV-1. Ne glede na to, ponudnik plačilnih storitev plačnika navedene plačilne storitve upošteva pri izračunu števila čezmejnih plačil iz prvega odstavka tega člena. Pri tem se čezmejna plačila istemu prejemniku seštevajo ne glede na to, ali gre pri posameznem plačilu za drugo državo članico ali tretje ozemlje oziroma tretjo državo. V petem odstavku je določen rok vodenja evidence o čezmejnih plačilih in prejemnikih čezmejnih plačil. Ponudnik plačilnih storitev mora podatke voditi v

elektronski obliki tri leta po zaključku koledarskega leta, v katerem so bile opravljene transakcije.

V **novem 86.c členu** ZDDV-1 je urejeno poročanje podatkov o čezmejnih plačilih in prejemnikih čezmejnih plačil, ki jih ponudniki plačilnih storitev vodijo v skladu z 86.b členom ZDDV-1, davčnemu organu (Finančni upravi Republike Slovenije) za namene nadaljnjega posredovanja teh podatkov v osrednji elektronski sistem informacij o plačilih pri Evropski komisiji (CESOP). Celoten nabor podatkov o prejemnikih plačil in čezmejnih plačilih, ki jih ponudnik plačilnih storitev pošlje davčnemu organu, je določen v novem 86.e členu ZDDV-1. V prvem odstavku 86.c člena je določeno, da mora vsak ponudnik plačilnih storitev iz 1. točke 86.a člena ZDDV-1, med katerimi so tudi ponudniki plačilnih storitev s sedežem v drugi državi članici ali na tretjem ozemlju ali v tretji državi, ki opravljajo plačilne storitve v Sloveniji preko podružnice, zastopnika ali neposredno, davčnemu organu posredovati podatke o vsakem prejemniku čezmejnih plačil v Sloveniji in posameznih čezmejnih plačilih, ki jih je prejel v koledarskem četrtletju, pod pogojem, da je prejemnik v koledarskem četrtletju pri tem ponudniku plačilnih storitev prejel več kot 25 čezmejnih plačil. Pri tem ni pomembno, ali je ta plačila prejel na en sam plačilni račun ali na več različnih plačilnih računov, odprtih pri ponudniku plačilnih storitev, ali pa je plačilo v njegovem imenu prejel ponudnik plačilnih storitev. V drugem odstavku je določeno, da mora vsak ponudnik plačilnih storitev iz 1. točke 86.a člena ZDDV-1 davčnemu organu poslati podatke o vsakem plačniku, za katerega je ponudnik plačilnih storitev opravil plačilne storitve v zvezi s čezmejnimi plačili ali plačili, ter posameznih čezmejnih plačilih prejemniku na tretje ozemlje ali v tretjo državo, pod pogojem, da je bilo prejemniku na tretjem ozemlju ali v tretji državi izvršenih več kot 25 čezmejnih plačil. Pri tem ni pomembno, koliko plačnikov pri ponudniku plačilnih storitev v Sloveniji je izvršilo čezmejna plačila prejemniku v tretji državi.

V tretjem odstavku je določen rok za posredovanje podatkov iz evidenc ponudnika plačilnih storitev davčnemu organu, in sicer mora poslati podatke do konca meseca, ki sledi koledarskemu četrtletju, na katerega se nanašajo podatki izvršenih čezmejnih plačilih (t. j. zadnji dan meseca, ki sledi posameznemu koledarskemu četrtletju). V skladu s četrtim odstavkom podatke pošlje po elektronski poti (na standardnem elektronskem obrazcu za posredovanje podatkov). Če davčni organ zavrne sprejem podatkov in ponudnika plačilnih storitev obvesti o razlogih za zavrnitev (napaka pri poročanju ali napaka pri pošiljanju podatkov), mora ponudnik plačilnih storitev v skladu s petim odstavkom odpraviti napako in davčnemu organu ponovno poslati podatke najpozneje v 30 dneh od prejema sporočila davčnega organa. Če ponudnik plačilnih storitev sam naknadno ugotovi, da je poslal napačne ali pomanjkljive podatke, mora v skladu s šestim odstavkom davčnemu organu poslati popravke in dopolnitve ali ponovno predložiti podatke z vključenimi popravki in dopolnitvami najkasneje v desetih delovnih dneh od ugotovljene napake. V skladu s sedmim odstavkom se šteje, da je ponudnik plačilnih storitev izpolnil svojo obveznost iz prvega in drugega odstavka tega člena, ko prejme sporočilo davčnega organa, da je sprejel podatke in da so ti pravilni (v skladu s specifikacijami in tehničnim protokolom).

V **novem 86.d členu** ZDDV-1 so v prvem in drugem odstavku določeni kriteriji, ki jih ponudnik plačilnih storitev uporabi za opredelitev, kdaj se plačilo šteje za čezmejno in za določitev kraja, kjer se nahaja plačnik in kjer se nahaja prejemnik čezmejnega plačila. Za ta namen mora ponudnik plačilnih storitev uporabiti IBAN oznako

plačilnega računa, ki nedvoumno določa posamezni plačilni račun v državi članici, ali drugo identifikacijsko oznako računa, ki nedvoumno določa plačnika oziroma prejemnika plačila in kraj, kjer se nahaja. Če plačnik oziroma prejemnik plačila pri ponudniku plačilnih storitev nima odprtega plačilnega računa in torej takšna identifikacijska oznaka ne obstaja, mora ponudnik plačilnih storitev uporabiti kodo BIC ali drugo poslovno identifikacijsko kodo, ki nedvoumno določa ponudnika plačilnih storitev, ki je izvršil plačilo v imenu plačnika oziroma prejel plačilo v imenu prejemnika plačila. Iz identifikacijske oznake računa oziroma poslovne identifikacijske kode ponudnika plačilnih storitev je razviden kraj (država), v kateri je odprt račun ali opravljena plačilna storitev v imenu plačnika ali prejemnika plačila, ki se za namene tega podpoglavja šteje za kraj, kjer se nahaja prejemnik plačila oziroma plačnik.

V **novem 86.e členu** ZDDV-1 so opredeljeni podatki, ki jih ponudniki plačilnih storitev vodijo v evidencah iz 86.b člena ZDDV-1. V skladu s prvim odstavkom morajo voditi naslednje podatke o čezmejnih plačilih in prejemnikih čezmejnih plačil: BIC ali katero koli drugo poslovno identifikacijsko kodo, ki nedvoumno določa ponudnika plačilnih storitev; ime ali poslovni naziv prejemnika plačila, kakor izhaja iz evidenc ponudnika plačilnih storitev (ime ali poslovni naziv prejemnika plačila v evidencah se lahko razlikuje od uradnega imena ali poslovnega naziva); katero koli identifikacijsko številko za DDV (to je lahko posamična identifikacijska številka za DDV, individualna identifikacijska številka DDV za uporabo posebne ureditve za storitve, ki jih opravljajo davčni zavezanci, ki nimajo sedeža v Uniji, ali individualna identifikacijska številka DDV za uporabo posebne ureditve za prodajo na daljavo s tretjih ozemelj ali iz tretjih držav uvoženega blaga), ali drugo nacionalno davčno številko prejemnika plačila, če ponudnik plačilnih storitev z njo razpolaga; IBAN ali, če ta ni na voljo, katero koli drugo identifikacijsko oznako, ki nedvoumno določa prejemnika plačila in kraj, kjer se prejemnik plačila nahaja, ali če ta ne obstaja, BIC ali katero koli drugo poslovno identifikacijsko kodo, ki nedvoumno določa ponudnika plačilnih storitev, ki deluje v imenu prejemnika plačila, in kraj, kjer se ta ponudnik plačilnih storitev nahaja, kadar prejemnik plačila prejme sredstva, ne da bi imel plačilni račun; naslov prejemnika plačila, če je na voljo, kot izhaja iz evidenc ponudnika plačilnih storitev; podrobnosti o vsakem čezmejnem plačilu v skladu s prvim in drugim odstavkom 86.b člena ZDDV-1 in podrobnosti o vsakem vračilu takšnega plačila, če je transakcija tako opredeljena (v primeru, ko plačilne transakcije ne spremlja podatek, da gre za vračilo čezmejnega plačila, ki je bilo izvršeno pred tem, ponudnik plačilnih storitev ni dolžen ugotavljati, ali gre za vračilo, in tega podatka ni dolžen voditi v evidenci). Podrobnosti o čezmejnem plačilu ali vračilu plačila, ki jih mora ponudnik plačilnih storitev voditi v evidenci, so določeni v drugem odstavku in zajemajo naslednje podatke: datum in čas izvedbe plačila oziroma vračila; znesek in valuto plačila oziroma vračila; državo članico izvora plačila, ki ga prejme prejemnik plačila ali ga prejme v njegovem imenu ponudnik plačilnih storitev, oziroma namembno državo članico vračila plačila; informacijo, ki jo je ponudnik plačilnih storitev uporabil za določitev izvora plačila oziroma namembnega kraja vračila plačila v skladu s 86.d členom ZDDV-1 (navedba, da je bil kraj, kjer se nahaja plačnik oziroma upravičenec do vračila, izpeljana na primer iz številke IBAN plačnika ali kode BIN imetnika kartice); sklice, ki nedvoumno določajo plačilo (npr. ID transakcije); v primeru, ko je plačilo izvršeno v fizičnih prostorih prodajalca, navedbo, ki izkazuje prisotnost plačnika v fizičnih prostorih trgovca ob odreditvi plačila (npr. POS plačilo). V tretjem odstavku je določeno, da informacija,

uporabljena za določitev kraja izvora plačila oziroma namembnega kraja vračila plačila, ne sme vsebovati navedbe IBAN številke plačnika ali prejemnika vračila plačila, kode BIN imetnika kartice ali druge oznake, ki omogoča identifikacijo plačnika ali prejemnika vračila plačila.

K 4. členu

V ZDDV-1 se z **novi 15. točko prvega odstavka 141. člena** med hujše davčne prekrške dodajo kršitve obveznosti ponudnikov plačilnih storitev iz novega 4.a podpoglavja X. poglavja zakona. Ponudnika plačilnih storitev stori hujši davčni prekršek, če ne vodi predpisanih evidenc o čezmejnih plačilih in prejemnikih čezmejnih plačil, če v evidencah vodi nepopolne podatke, če ne pošlje davčnemu organu podatkov iz teh evidenc v predpisanih rokih ali ne pošlje evidenc na predpisan način ali pošlje davčnemu organu nepopolne, nepravilne ali neresnične podatke (gre za kršitve prvega in petega odstavka 86.b člena, 86.c člena in 86.e člena).

K 5. členu

S tem členom se spreminja 37. člen Zakona o spremembah in dopolnitvah Zakona o davku na dodano vrednost - ZDDV-1C (Uradni list Republike Slovenije, št. 85/10, 86/14, 77/18 in 29/22 – ZUOPDCE, ki določa obdobje veljavnosti uporabe mehanizma obrnjene davčne obveznosti za primere trgovanja s pravicami do emisij toplogrednih plinov. Uporaba navedenega mehanizma je bila zadnjič podaljšana z 18. členom Zakona o ukrepih za omilitev posledic dviga cen energentov v gospodarstvu in kmetijstvu (ZUOPDCE; Uradni list RS, št. 29/22). Možnost uporabe navedenega mehanizma je določena z Direktivo Sveta (EU) 2022/890 z dne 3. julija 2022, torej po sprejetju zakona. Ker je prvotni rok za uporabo mehanizma obrnjene davčne obveznosti v skladu z DDV direktivo iztekel 30. junija 2022 je bilo potrebno urediti zakonsko podlago za podaljšanje uporabe navedenega mehanizma vzporedno s sprejemanjem spremembe DDV direktive. V končnem besedilu direktive se je datum uporabe mehanizma podaljšal na 31. december 2026 zato se ustrezno popravlja tudi rok uporabe mehanizma v ZDDV-1.

K 7. členu

S tem členom se določa začetek veljavnosti zakona s petnajstim dnem po objavi v Uradnem listu Republike Slovenije in začetek uporabe določb 3. in 4. člena zakona 1. januarja 2024.

IV. BESEDILO ČLENOV, KI SE SPREMINJAJO

1. člen (vsebina zakona)

(1) S tem zakonom se ureja sistem in uvaja obveznost plačevanja davka na dodano vrednost (v nadaljnjem besedilu: DDV) na ozemlju Republike Slovenije v skladu z:

- Direktivo Sveta 2006/112/ES z dne 28. novembra 2006 o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (UL L št. 347 z dne 11. 12. 2006, str. 1), zadnjič spremenjeno z Direktivo Sveta (EU) 2021/1159 z dne 13. julija 2021 o spremembi Direktive 2006/112/ES glede začasnih oprostitev pri uvozu in nekaterih dobavah v odziv na pandemijo COVID-19 (UL L št. 250 z dne 15. 7. 2021, str. 1), (v nadaljnjem besedilu: Direktiva Sveta 2006/112/ES);
- Direktivo Sveta 2008/9/ES z dne 12. februarja 2008 o podrobnih pravilih za vračilo davka na dodano vrednost, opredeljenih v Direktivi 2006/112/ES, davčnim zavezancem, ki nimajo sedeža v državi članici vračila, ampak v drugi državi članici (UL L št. 44 z dne 20. 2. 2009, str. 23), in
- Trinajsto direktivo Sveta 86/560/EGS z dne 17. novembra 1986 o usklajevanju zakonodaje držav članic glede prometnih davkov – Postopki vračila davka na dodano vrednost davčnim zavezancem, ki nimajo stalnega prebivališča ali sedeža na ozemlju Skupnosti (UL L št. 326 z dne 21. 11. 1986, str. 40).

(2) Pojmi, uporabljeni v tem zakonu, imajo naslednji pomen:

- »ozemlje Slovenije« je ozemlje pod suverenostjo Republike Slovenije, vključno z zračnim prostorom in morskim območjem, nad katerimi ima Republika Slovenija suverenost ali jurisdikcijo v skladu z notranjim in mednarodnim pravom;
- »ozemlje države članice«, »država članica« in »Unija« je ozemlje držav članic in ozemlje Unije, ki je kot tako definirano v predpisih Evropske unije;
- »tretja država« je katero koli drugo ozemlje, razen ozemlje Slovenije in ozemlja drugih držav članic oziroma Unije;
- »tretje ozemlje« je del državnega ozemlja države članice, ki pa ni sestavni del »ozemlja države članice« v smislu druge alineje tega odstavka, in sicer:
 - a) ozemlja, ki so del carinskega območja Unije:
 - v Helenski republiki: 'A'Oo (gora Atos);
 - v Kraljevini Španiji: Kanarski otoki;
 - v Francoski republiki: francoska ozemlja iz 349. in prvega odstavka 355. člena Pogodbe o delovanju Evropske unije;
 - v Republiki Finski: Alandski otoki;
 - v Združenem kraljestvu Velika Britanija in Severna Irska: Kanalski otoki;
 - v Italijanski republiki: Campione d'Italia, italijanske vode Luganskega jezera.
 - b) ozemlja, ki niso del carinskega območja Unije:
 - v Zvezni republiki Nemčiji: otok Heligoland, ozemlje Büsinga;
 - v Kraljevini Španiji: Ceuta, Melilla;
 - v Italijanski republiki: Livigno.

(3) Po tem zakonu se:

- transakcije v Kneževino Monako ali iz nje obravnavajo kot transakcije v Francosko republiko oziroma iz nje;
- transakcije na otok Man ali z njega obravnavajo kot transakcije v Združeno kraljestvo Velike Britanije in Severne Irske oziroma iz njega in
- transakcije v suverene cone Združenega kraljestva Akrotiri in Dhekelia ali iz njih obravnavajo kot transakcije na Ciper oziroma z njega.

42. člen

(oproščene dejavnosti v javnem interesu)

(1) Plačila DDV so oproščeni:

1. bolnišnična in izvenbolnišnična zdravstvena oskrba in z njo neposredno povezane dejavnosti, ki jih kot javno službo opravljajo javni zdravstveni zavodi ali druge osebe na podlagi koncesije;

2. zdravstvena oskrba, ki jo zdravstveni delavci opravljajo v okviru samostojne zdravstvene dejavnosti;

3. oskrba s krvjo in krvnimi pripravki, materinim mlekom ter človeškimi organi za presajanje;

4. storitve zobnih tehnikov in zobna protetika, ki jo izdelata zobni tehnik oziroma zobozdravnik;

5. storitve, ki jih za svoje člane opravljajo neodvisne skupine oseb, katerih dejavnosti so oproščene plačila DDV ali so neobdavčljive, in so neposredno namenjene za opravljanje njihove dejavnosti, če te skupine od svojih članov zahtevajo le plačilo njihovega deleža skupnih stroškov in ni verjetno, da taka oprostitve vodi k izkrivljanju konkurence;

6. socialno varstvene storitve, vključno s storitvami domov za starejše oziroma storitve dolgotrajne oskrbe, in dobava blaga, ki je z njimi neposredno povezana, ki jih kot javno službo opravljajo javni socialno varstveni zavodi ali druge osebe na podlagi koncesije ali, ki jih opravljajo druge nepridobitne organizacije, ki se po predpisih štejejo za dobrodelne, invalidske organizacije ali organizacije za samopomoč;

7. storitve varstva otrok in mladostnikov ter dobava blaga in storitev, ki je z njimi neposredno povezana, ki jih kot javno službo opravljajo javni zavodi ali druge osebe na podlagi koncesije ali druge organizacije, ki se po predpisih štejejo za dobrodelne organizacije;

8. predšolska vzgoja, šolsko izobraževanje, poklicno usposabljanje in prekvalifikacije, vključno z dobavami blaga in storitev, ki so neposredno povezane z vzgojo in izobraževanjem, poklicnim usposabljanjem oziroma prekvalifikacijami, ki jih v skladu s predpisi opravljajo javni zavodi ali druge organizacije, pod pogoji, predpisanimi za opravljanje teh storitev, če ni verjetno, da taka oprostitve vodi k izkrivljanju konkurence;

9. zasebno poučevanje, ki ga opravljajo osebe, ki izpolnjujejo predpisane pogoje za učitelja v javni šoli, in se nanaša na šolsko izobraževanje;

10. zagotavljanje osebja s strani verskih skupnosti ali filozofskih združenj za namene iz 1., 6., 7. in 8. točke tega člena, z namenom zadovoljevanja duhovnih potreb;

11. storitve, ki jih svojim članom kot povračilo za članarino, določeno v skladu z njihovimi pravili, opravijo nepridobitne organizacije s cilji politične, sindikalne, verske, rodoljubne, filozofske, humanitarne ali državljanske narave,

in dobava blaga, ki je neposredno povezana s temi storitvami, če ni verjetno, da taka oprostitve vodi k izkrivljanju konkurence;

12. storitve, neposredno povezane s športom ali športno vzgojo, ki jih nepridobitne organizacije nudijo osebam, ki se ukvarjajo s športom ali se udeležujejo športne vzgoje;

13. kulturne storitve in z njimi neposredno povezano blago, ki jih opravljajo javni zavodi in druge, od države priznane kulturne institucije;

14. dobava blaga in storitev s strani organizacij, katerih dejavnosti so oproščene plačila DDV v skladu s 1., 6., 7., 8., 11., 12. in 13. točko tega odstavka, v zvezi z dogodki za zbiranje denarnih sredstev, ki jih te organizacije organizirajo priložnostno ter izključno v svojo lastno korist, in ni verjetno, da taka oprostitve vodi k izkrivljanju konkurence;

15. reševalni prevozi bolnih ali poškodovanih oseb v, za te namene, posebej prirejenih vozilih in plovilih, ki jih upravljajo pooblaščen osebe;

16. prispevek za opravljanje radijske in televizijske dejavnosti po zakonu, ki ureja RTV Slovenije;

17. izvajanje univerzalne poštne storitve, v celoti ali delno, kot je opredeljena v zakonu, ki ureja poštne storitve, ter dobava blaga, ki je z njo neposredno povezana. Oprostitve se ne nanaša na storitve in z njimi neposredno povezane dobave blaga, ki jih izvajalci univerzalne poštne storitve opravijo v skladu s pogoji, o katerih je bilo z uporabniki teh storitev posebej dogovorjeno.

(2) Dobava blaga in storitev ni oproščena plačila DDV v skladu s 1., 6., 7., 8., 11., 12. in 13. točko prvega odstavka tega člena, če:

- ni nujna za transakcije, ki so oproščene plačila DDV oziroma je oproščene dejavnosti mogoče opravljati brez te dobave, ali
- je osnovni namen dobave, da organizacija pridobi dodaten prihodek z opravljanjem transakcij, ki neposredno konkurirajo transakcijam davčnih zavezancev, ki obračunavajo DDV.

141. člen **(hujši davčni prekrški)**

(1) Z globo od 4.000 do 75.000 eurov se za prekršek kaznuje pravna oseba, če se pravna oseba po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo, pa z globo od 10.000 do 125.000 eurov, če:

1. določi davčno osnovo v nasprotju s 36., 36.a, 37., 38. ali 39. členom tega zakona;
2. ne predloži davčnemu organu obračuna DDV ali posebnega obračuna DDV ali teh obračunov DDV ne predloži v predpisanem roku ali na predpisan način ali v teh predloženih obračunih DDV navede nepopolne, nepravilne ali neresnične podatke (63. do 70. člen, 87. člen, 88. člen, 88.a člen, drugi odstavek 122.d člena, 137.e člen ter 63.b člen Izvedbene Uredbe Sveta (EU) št. 282/2011 z dne 15. marca 2011 o določitvi izvedbenih ukrepov za Direktivo 2006/112/ES o skupnem sistemu davka na dodano vrednost (UL L št. 77 z dne 23. 3. 2011), zadnjič spremenjene z Izvedbeno uredbo Sveta (EU) 2019/2026 z dne 21. novembra 2019 o spremembi Izvedbene uredbe (EU) št. 282/2011 v zvezi z dobavo blaga ali opravljanjem storitev, ki jih omogočajo elektronski vmesniki, in s posebnimi ureditvami za davčne zavezance, ki opravljajo storitve za

osebe, ki niso davčni zavezanci, ter prodajajo blago na daljavo in opravljajo nekatere domače dobave blaga (UL L št. 313 z dne 4. 12. 2019, str. 14), (v nadaljnjem besedilu: Izvedbena uredba (EU) št. 282/2011);

- 2.a ne predloži davčnemu organu mesečnega poročila ali ga ne predloži v predpisanem roku ali na predpisan način ali v njem navede nepopolne, nepravilne ali neresnične podatke oziroma davčnemu organu ne posreduje spremembe prijavljenih podatkov za posamezno pošiljko (130.t člen);
3. ne plača DDV ali ne plača DDV v predpisanem roku ali ne plača DDV na predpisan način (77. člen, 63.b člen Izvedbene uredbe (EU) št. 282/2011);
4. ne izpolni obveznosti v zvezi s prijavo, spremembo ali prenehanjem opravljanja dejavnosti oziroma davčnemu organu ne predloži zahtevka za izdajo identifikacijske številke za DDV ali zahtevka ne predloži v predpisanem roku ali na predpisan način (78. člen);
5. ne zagotovi, da je račun izdan ali izda račun v nasprotju z 81., prvim in četrtem odstavkom 83. člena, prvim do tretjim odstavkom 84. člena ali 116. členom tega zakona;
6. ne zagotovi v svojem knjigovodstvu predpisanih podatkov ali podatkov v knjigovodstvu ne zagotovi za predpisano obdobje ali podatki knjigovodstva niso dovolj podrobni za pravilno obračunavanje DDV oziroma za nadzor davčnega organa (prvi in tretji odstavek 85. člena in 115. člen);
7. ne vodi predpisane evidence ali je vodena evidenca nepopolna ali ne zagotovi hrambe dokumentacije v predpisanem roku (drugi odstavek 85., 85.a, 122., 130, 130.h, 130.r, 130.u in 137.g člen);
8. ne zagotovi hrambe računov ali kopij računov ali dokazil o opravljenih plačilih v skladu z zakonom ali davčnemu organu v postopku nadzora ne omogoči dostopa do računov, njihovega prenosa ali uporabe (86. člen, četrti odstavek 84. člena, prvi odstavek 136. člena);
9. ne predloži davčnemu organu rekapitulacijskega poročila o dobavah blaga in storitev znotraj Unije oziroma o prenosu blaga znotraj Unije v okviru ureditve skladiščenja na odpoklic ali ne predloži rekapitulacijskega poročila v predpisanem roku ali ne predloži rekapitulacijskega poročila na predpisan način ali v predloženem poročilu navede nepopolne, nepravilne ali neresnične podatke ali podatke, ki so v nasprotju s prvim in drugim odstavkom 90. člena, prvim odstavkom 91. člena ali 92. členom tega zakona;
10. ne predloži davčnemu organu poročila o dobavah blaga ali storitev po 76.a členu tega zakona ali ne predloži poročila v predpisanem roku ali ne predloži poročila na predpisan način ali v predloženem poročilu navede nepopolne, nepravilne ali neresnične podatke (92.a člen);
11. obračunava DDV, na računih izkazuje DDV oziroma odbija DDV v nasprotju s 94. členom tega zakona;
12. ne izda naročniku prodaje obračuna ali v izdanem obračunu navede nepopolne, nepravilne ali neresnične podatke (117. člen);
13. davčnemu organu predloži napačne ali nepopolne podatke o izpolnjevanju pogojev iz 133. člena tega zakona;
14. uporablja posebno ureditev po plačani realizaciji, ne da bi izpolnjeval predpisane pogoje, oziroma začne uporabljati posebno ureditev pred začetkom davčnega obdobja, ki ga je navedel v obvestilu davčnemu organu, oziroma uporablja posebno ureditev tudi potem, ko ne izpolnjuje več pogojev za njeno uporabo (133. in 134. člen).

(2) Z globo od 3.000 do 50.000 eurov se za prekršek iz prejšnjega odstavka kaznuje samostojni podjetnik posameznik ali posameznik, ki samostojno opravlja dejavnost.

(3) Z globo od 1.000 do 10.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje odgovorna oseba pravne osebe, če se pravna oseba po zakonu, ki ureja gospodarske družbe, šteje za srednjo ali veliko gospodarsko družbo, pa se odgovorna oseba pravne osebe za prekrške iz prvega odstavka tega člena kaznuje z globo od 1.200 do 10.000 eurov.

(4) Z globo v višini od 800 do 10.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje odgovorna oseba samostojnega podjetnika posameznika ali odgovorna oseba posameznika, ki samostojno opravlja dejavnost.

(5) Z globo od 400 do 5.000 eurov se za prekršek iz prvega odstavka tega člena kaznuje posameznik.

V. PRILOGE

VI. NUJNE SPREMEMBE PODZAKONSKIH AKTOV, IZDANIH NA PODLAGI ZDDV-1